

Publicerad 11 apr 2005 16:05

Modigt om ett brott mellan lust och fasa

Åsa Kalmér formulerar en mängd frågor med sin uppsättning av "Flickan och skulden". Svaren överlåter hon åt betraktaren.

Åsa Kalmér fyller varje millimeter av sin iscensättning med sexualitet. Just i det och just där finns den verkligt avgörande betydelsen för och vikten av att göra teater av Katarina Wennstams beskrivningar av den värsta skändning en kvinna kan utsättas för. Wennstams böcker om våldtäkt väcker tankar, känslor och debatt.

PÅ STADSTEATERN LÄGGER Jörgen Hjerdts bearbetning och Åsa Kalmérs regi till något som ytterligare uppenbarar våldtäkten som ett brott försåtligt inplanterat och sammanväxt med våra behov. Mellan nej och ja, mellan lust och fasa kan gränsen närmast vara omöjlig att uppfatta.

Det är kanske först efteråt vi ser och förstår. Det är kanske först då vi lyckas skilja ut våldet och kränkningen från det som vid ett ytligt betraktande ter sig som vardagsmat i ett samhälle där den erotiska kittlingen ackompanjerar i stort sett allt utom möjligen reklamen för barnmatsburkar.

Hos Åsa Kalmér och ensemblen på Lilla scenen ligger den sexuella laddningen tjock som dopp i grytan. Anspelningar och kroppsspråk flätar sig samman och stundtals får jag känslan av att förhören av offer och gärningsmän snarare pågår i någon hemlig källare bland Sven Delblancs vilt kopulerande eremitkräftor, än i en domstol. På ytan så propra i dräkt och kostym dessa lagens företrädare, därunder en ständigt närvarande kättja. Här utmanande synliggjord med spelande tungor, putande rumpor och skrevande ben. Ingenstans någon frizon.

SEXUALITETEN ÄR EN drift de flesta av oss bejakar och som ibland lurar ut oss i gränsland dit vi aldrig borde gått. "Flickan och skulden" skulle också kunna heta "Mannen och skulden". Fast det är glasklart, i verkligheten liksom i Åsa Kalmérs uppsättning, att det är vid kvinnans vittnesmål och känslor som samhället fäster minst avseende - vid henne klibbar skulden oavsett domslut - så sker också en liknande process med mannen. Våldtäktsmannen är sällan den vidrige sälle som tilltvingar sig sex under knivhot, våldtäktsmannen är betydligt oftare någon som inte ville något illa men som drevs vidare av... ja, av vad? Rädsla? Maktbegär? Förtvivlan? Mindervärdeskomplex?

OCKSÅ DETTA UPPENBARAS så tydligt då alla dessa kvinnor och män rör sig över scenen i rörelser som ofta snuddar vid det dansade uttrycket. En koreografi till ångestens musik och en sorg och vrede besjungen av smattrande juridik, viskande förtvivlan och det naknaste dissekerande av våldtäkter och övergrepp.

"Flickan och skulden" är svår att se och modig att framföra. Ingen-ting blir enklare av de intrikata dubbeltydigheter och känslomässiga irrgångar vi här dras med i. Så mycket bättre.

Frågan om våldtäkt måste vara en av de viktigaste och svåraste vi har att ta ställning

SCEN

Verk: Flickan och skulden

Plats: Stockholms Stadsteater

Regi: Åsa Kalmér

Manus: av Jörgen Hjerdt efter

Katarina Wennstams bok

Medverkande: Malin

Arvidsson, Iwa Boman, Lena

B Eriksson, Peder Falk,

Tobias Hjelm, Mikael Kallin,

Nadja Mirmiran, Stefan

Norrthon m fl.

Övrigt: Musik: Daniel Hjorth

Scenografi: Åsa Kalmér, Ann

Bonander-Looft

till. Plötsligt handlar det inte längre om enskilda individer utan om ett mycket vidare sammanhang. Åsa Kalmér formulerar med sin uppsättning mängder av frågor, svaren överlåter hon åt oss. Så det är bara för den som inbillar sig vara helt utan skuld att ta och leta upp första bästa sten.

DET ENDA SOM är absolut här är att både män och kvinnor som vågar se sanningen aldrig blir förlorade offer, därtill har de alltför stor integritet.

Pia Huss, teater@dn.se

Annon

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt.